

Utbildningsinspektion i Tanneforsskolan förskoleklass, grundskola årskurs 1–6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan/rektorsområdet.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av utbildningsresultaten.....	3
Bedömning av verksamheten	4
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen.....	5

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i Tanneforsskolan och besökt skolan den 27 september 2005. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen om ca två år.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömningar är dels dokument från kommunen och Tanneforsskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Tanneforsskolan intervjuades rektorn, elever, lärare samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i årskurserna 2 och 6 samt förskoleklassen. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet

Tanneforsskolan	Antal barn/elever
Förskoleklass	24
Grundskola	142

Skolan ingår i skolområdet Kungsberget, ett av tio geografiska områden för grundskolan i Linköpings kommun.

Tanneforsskolan har elever i förskoleklass, fritidshem och årskurserna 1–6. I rektorns ansvarsområde ingår förskolor, fritidshem, grundskola och förskoleklass. Fritidshem och förskolor ingår inte i denna skolrapport. Inom skolans område finns Språksam, en verksamhet för elever med avvikande tal- och språkutveckling. Språksam har en egen rektor med expedition i Tanneforsskolan. Eleverna i Tanneforsskolan är organiserade i åldershomogena grupper. Skolans personal och elever arbetar i tre arbetslag. De är utformade på följande sätt: fritidshem, förskoleklass till årskurs 1, årskurserna 2–3 samt årskurserna 4–6. Inom skolområdet erbjuds årskurs 4–6 öppen fritidsverksamhet efter skoltid som de kallar *eftis*.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid skolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Tanneforsskolans utbildning är i sin helhet av god kvalitet. I de nationella proven i årskurs 5 är måluppfyllelsen god. Det skiljer mellan personal och årskurser i hur väl man följer elevernas kunskapsutveckling. Skolans arbete med elevernas inflytande och deras medvetenhet om sitt eget lärande är positivt. Positivt är även personalens arbete med att erbjuda en varierad undervisning som möjliggör för eleverna att ta ett ökat ansvar med stigande ålder. I skolan finns goda förutsättningar för att utveckla kvalitetsarbetet genom personalens möten och diskussioner. Rektorn skapar goda förutsättningar för skolans pedagogiska utvecklingsarbete.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser i skolan inom följande områden:

- Skolan bör förtydliga mål och resultat för att kunna följa elevernas kunskapsutveckling från förskoleklass till årskurs 6.
- Skolan bör samla alla verksamheter kring arbetet med normer och värden.
- Rektor bör ta ett tydligare ansvar för att följa kvalitetsarbetet i samtliga verksamheter.
- Skolan bör tydliggöra och bredda elevens val.

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94, avsnitten 2.1 och 2.2

I Tanneforsskolans kvalitetsredovisning kan inspektörerna tydligt följa barn- och ungdomsnämndens prioriterade målområden. Ett av områdena gäller elevernas språkutveckling. I kvalitetsredovisningen ser inspektörerna skolans mål för elevernas språkutveckling, vilka insatser som gjorts för att eleverna skall nå målen och vilka skolans resultat är. Tester utförs i de olika årskurserna för att kunna följa elevernas kunskapsutveckling i språklig medvetenhet. Testerna börjar redan i förskoleklass med ”*Vad sa du fröken*”? Resultaten av testerna diskuteras mellan berörd personal i förskoleklassen och specialläraren. I övrigt kan eleverna i förskoleklassen följa sitt lärande i vad man kallar för ”*händelseböcker*”. Dessa böcker innehåller dokumentation över elevernas arbeten i skolan.

Tanneforsskolan har genomfört de nationella ämnesproven i årskurs 5. Vid skolan har nästan alla elever nått målen avseende ämnesproven i svenska, engelska och matematik, åren 2001–2005. Elever och personal kan tillsammans följa kunskapsutveckling och resultat genom den dokumentation som samlas i mappar. Inspektörerna har dock uppmärksammat att detta skiljer mellan årskurser och är lärarberoende. Föräldrarna säger att det är först efter de nationella proven i årskurs 5 som de diskuterar elevernas mål och resultat med skolan. Inspektörerna bedömer att skolan bör tydliggöra elevernas mål och resultat från förskoleklass till årskurs 6.

I skolans arbetsplan finns mål som anger att pojkar och flickor skall erbjudas samma möjligheter att nå likvärdiga resultat i årskurserna 4–6. Ett sätt att nå målen i detta arbete är att eleverna får hjälp efter skoldagens slut med skolarbetet, om de själva vill. I samtal med elever och personal framgår att nästan samtliga elever utnyttjar den möjligheten till hjälp. Inspektionen visar att eleverna på detta sätt får ta ett eget ansvar för sina studieresultat.

Föräldrar, elever och personal upplever stämningen i Tanneforsskolan som god. De beskriver skolan som liten och en skola där alla känner alla. En enkät som föräldrar i förskoleklass, årskurs 2 och 5 besvarat visar också på ett positivt resultat för skolan. Personalen menar att samtliga elever blir sedda, vilket eleverna bekräftar i samtal. I skolan finns trivselregler som är väl kända av eleverna. En av eleverna uttryckte det på följande sätt: ”*Vi har våra gyllene regler på skolan*”. Barnen i förskoleklassen utvärderar hur de trivs i skolan genom att rita glada eller ledsna munnar. I skolan genomförs utvärderingar genom enkätfrågor i årskurs 1–6, där eleverna ges möjlighet att ta ställning till om och hur de kan påverka sin skolsituation. Resultatet från enkäten visar att eleverna till största delen känner sig nöjda med sin skola. I intervju med elever från årskurs 6 framkom att personal och elever diskuterar tillsammans hur det är att vara en ”*bra vuxen*”. Inspektörerna bedömer detta arbete som mycket värdefullt. Dock saknar skolan något samlat resultat från förskoleklass till årskurs 6.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att Tanneforsskolans utbildningsresultat är av god kvalitet. Skolan bör dock förtydliga mål och resultat för att kunna följa elevernas kunskapsutveckling från förskoleklass till årskurs 6. Inspektörerna bedömer att skolans resultat av arbetet med normer och värde är bra. Dock bör skolans samtliga verksamheter omfattas

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen, Lpo 94, och i andra författningar för grundskolan.

I Tanneforssskolan finns ett mobbningsteam som arbetar med att förebygga kränkande behandling. Skolan arbetar förebyggande genom regelbundna *tjej-* och *killsnack*. Eleverna berättar att samtalen handlar om hur en bra kompis skall vara men också om hur en bra vuxen skall vara. Inspektörerna anser det mycket positivt att både elever och personal tillsammans diskuterar sina olika roller. Detta möjliggör för skolan att skapa goda relationer, respekt och samspel mellan individer. Det är av stor betydelse att både personal och elever reflekterar över sitt förhållningssätt till varandra. Elever, personal och föräldrar framhåller ett projekt som skolan arbetar med som handlar om rörelse och hälsa. Arbetet görs skolövergripande från förskoleklass till årskurs 6 med syfte att skapa en god arbetsmiljö för samtliga i skolan. Diskussionerna mellan personal och elever förs i speciella skolrådsmöten, där även rektorn ingår. Inspektörerna bedömer att värdegrundsarbetet fungerar bra. Skolans handlingsprogram mot kränkande behandling kan bli tydligare med avseende på ansvarsfördelningen, det vill säga vem som har ansvar för vad.

De nationella kursplanemålen diskuteras i arbetslagen för att säkerställa en likvärdig bedömning. Inspektörerna vill göra skolan uppmärksam på att diskutera och aktualisera målen från förskoleklass till årskurs 6 samt även ta sikte mot målen i årskurs 9.

I inspektörernas samtal med eleverna framkommer deras medvetenhet om olika begrepps innebörd, till exempel ordet demokrati. För eleverna i Tanneforssskolan betyder detta att de diskuterar och argumenterar för sina åsikter. Eleverna ges en varierad undervisning genom temaarbete, *"forskning,"* rörelse, grupptimmar samt olika gruppkonstellationer. Möjligheter att nå målen i hem- och konsumentkunskap får eleverna i årskurs 5 genom bland annat matlagning i uteklassrum i Hackeforsskogen. Även för de yngre eleverna ingår undervisning i naturen. Elever och personal i årskurs 6 berättar om olika sätt att tillgodose elevernas olika lärostilar. Exempel på detta är att eleverna själva avgör om de vill komma senare till skolan vid två tillfällen i veckan. De elever som har svårt att lära på morgonen kan komma senare, vilket för personalen och eleverna betyder mindre grupper och ett bättre nyttjande av skoldagen. Eleverna berättar att deras lärare är medvetna om deras olika sätt att lära och att personalen vill få dem att tänka själva. Personalen gör detta genom att ställa öppna frågor till ele-

verna samt genom att vara lyhörda för att det finns många olika sätt att lösa uppgifter på. Inspektörerna ser positivt på skolans arbete med att utgå från elevernas erfarenheter, ge eleverna inflytande och skapa en varierad undervisning.

Tanneforsskolan har en kvalitetsredovisning för 2004. Den beskriver genomförda analyser, resultat och åtgärder utifrån barn- och ungdomsnämndens prioriterade områden. Inspektörerna finner att redovisningen håller god kvalitet.

Skolans arbetsplan innehåller andra mål som inte återfinns i kvalitetsredovisningen. Enligt personal och rektorn utvärderas arbetsplanen i personalkonferenser samt i de pedagogiska aftnar som genomförs i skolan. I dessa möten pågår ett kvalitetsarbete för att skapa en samsyn på lärandet från förskoleklass till årskurs 6. Inspektionen finner att mötena kan ge goda förutsättningar och möjligheter till fortsatt kvalitetsarbete.

Rektorn är väl förtrogen med verksamheten och är väl känd av elever och föräldrar. Den pedagogiska verksamheten leds genom rektorn, som till stora delar antar ett helhetsgrepp för skolan, där personalens synpunkter på utveckling lyfts fram. Inspektionen visar dock att detta kan skilja mellan de olika verksamheterna, där förskoleklassen inte synliggörs i samma omfattning. Rektorn får stöd i sitt arbete genom kollegan på Språksam samt områdeschefen i området. Ledningen av det pedagogiska arbetet sker bland annat genom att rektorn deltar i arbetslagens möten och i skolans pedagogiska aftnar. Inspektionen ser en ledning som skapar goda förutsättningar för det pedagogiska utvecklingsarbetet i skolan. Dock bör ett tydligare ansvar tas för att följa kvalitetsarbetet i samtliga verksamheter.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer verksamheten i Tanneforsskolan som god. Skolan har en väl fungerande ledning för att utveckla det pedagogiska skolarbetet. Genom att skapa förutsättningar och erbjuda gemensamma möten för personal med olika kompetenser kan skolans kvalitetsarbete stärkas. Inspektörerna anser dock att rektorn bör ta ett tydligare ansvar för att leda och följa kvalitetsarbetet i samtliga verksamheter. Vidare ser inspektörerna positivt på skolans arbete med elevernas inflytande och deras medvetenhet över sitt eget sätt att lära. Positivt är även personalens arbete med att erbjuda en varierad undervisning som möjliggör att elevernas ansvar med stigande ålder ökar.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som grundskolan skall erbjuda, information om utbildning; personal samt läromedel, pedagogiska materiel och utrustning. Bestämmelser finns i bl. a. skollagen.

Enligt rektorn har skolan valt att utöka antalet timmar i timplanen för att satsa på utökade baskunskaper i svenska, matematik och engelska. Inspektörerna vill påpeka vikten av att följa upp utbildningens omfattning i olika ämnen i ett årskurs 1-9 perspektiv. Elevens val erbjuder eleverna i årskurs 2-6 genom temarbeten. Enligt eleverna innebär elevens val att alla gör samma saker. Enligt grundskoleförordningen skall elevens val syfta till att fördjupa och bredda elevernas kunskaper i ett eller flera ämnen. Inspektörerna bedömer att skolan bör

förtydliga och bredda elevens val. Antalet årsarbetare med pedagogisk utbildning uppgår innevarande läsår till totalt 12,81 tjänster, vilket innebär 12,95 elever/årsarbetare eller 7,7 lärare på 100 elever. Genomsnittet i riket är 7,9 lärare på 100 elever. Antalet elever i klasserna är 20–27 och dessa delas så ofta som möjligt i mindre grupperingar. Tanneforsskolan använder lärare som har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Tillgången till lärare med specialpedagogisk kompetens är god. Tanneforsskolan arbetar i nära samarbete med lärarutbildningen och erbjuder många studenter utbildning i skolan. Skolans kompetensutveckling är knuten till såväl barn- och ungdomsnämndens prioriterade mål, som de lokalt utformade målen. Planering av kompetensutvecklingsinsatserna görs i dialog mellan rektor och personal.

Läromedlen synes vara av god kvalitet. Lokalerna är ändamålsenliga för den aktuella undervisningen.

Sammanfattning

Inspektionen visar att förutsättningen för utbildningen är god i Tanneforsskolan. Dock bör skolan förtydliga och bredda elevens val.

Datum

Ort

2006-04-07

Linköping

Birgitta Knutsson Rohdin

Eleonor Duvander